

Kasvun ja oppimisen lautakunta 24.05.2022 § 85

§ 85

Lasten tukemisen kuntalisä yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa

Valmistelijat / lisätiedot:
Peltonen Anne
Mattila Virpi
Bigos Lucia
Turunen Jaana M
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-aho Harri

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, että yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön lapsen tukemisen kuntalisät 1.8.2022 alkaen.

Tukemisen kuntalisän euromäärät ovat seuraavat:

Taso 1

500 e/kk, alle 3-vuotias tukea tarvitseva lapsi

350 e/kk, 3 vuotta täyttänyt tukea tarvitseva lapsi

Taso 2

1000 e/kk, alle 3-vuotias tukea tarvitseva lapsi

700 e/kk, 3 vuotta täyttänyt tukea tarvitseva lapsi

Taso 3

2000 e/kk, alle 3-vuotias tukea tarvitseva lapsi

1400 e/kk, 3 vuotta täyttänyt tukea tarvitseva lapsi

Mikäli lapsen päivittäinen varhaiskasvatusaika on enintään 4 tuntia, tai viikoittainen varhaiskasvatusaika enintään 20 tuntia, tai lapsi on yksityisessä päiväkodissa ainoastaan esiopetuksessa, kuntalisän määrä on puolet tason mukaisesta kuntalisästä.

Lapsesta maksettavan kuntalisän taso määritellään palveluntuottajan hakemuksen ja lapsen tehostetun tai erityisen tuen hallintopäätöksen tai varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämän yleisen tuen tulkitsemis- ja avustamispalvelun hallintopäätöksen pohjalta.

Kuntalisän maksamisen ehtona on, että palveluntuottaja perii tukea tarvitsevista lapsista enintään saman asiakasmaksun kuin muista toimipaikassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista eikä tukemisesta saa periä lisämaksuja.

Käsittely

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan estyneenä ollessa asian esitteli talous- ja hallintojohtaja Timo Ketonen.

Hietanen-Tanskanen teki Wallsin kannattamana seuraavan lisäysehdotuksen:

”Lautakunnalle tuodaan ensimmäisen vuoden jälkeen selvitys, josta ilmenee millaista tukea yksityisissä päiväkodeissa on järjestetty, kuinka paljon ja kenen toimesta sekä tieto mikäli yksityinen päiväkotiei ole pystynyt järjestämään lapsen tarvitsemaa tukea.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Hietanen-Tanskanen tekemä lisäysehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta päätti, että yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön lapsen tukemisen kuntalisät 1.8.2022 alkaen.

Tukemisen kuntalisän euromäärät ovat seuraavat:

Taso 1

500 e/kk, alle 3-vuotias tukea tarvitseva lapsi

350 e/kk, 3 vuotta täyttänyt tukea tarvitseva lapsi

Taso 2

1000 e/kk, alle 3-vuotias tukea tarvitseva lapsi

700 e/kk, 3 vuotta täyttänyt tukea tarvitseva lapsi

Taso 3

2000 e/kk, alle 3-vuotias tukea tarvitseva lapsi

1400 e/kk, 3 vuotta täyttänyt tukea tarvitseva lapsi

Mikäli lapsen päivittäinen varhaiskasvatusaika on enintään 4 tuntia, tai viikoittainen varhaiskasvatusaika enintään 20 tuntia, tai lapsi on yksityisessä päiväkodissa ainoastaan esiopetuksessa, kuntalisän määrä on puolet tason mukaisesta kuntalisästä.

Lapsesta maksettavan kuntalisän taso määritellään palveluntuottajan hakemuksen ja lapsen tehostetun tai erityisen tuen hallintopäätöksen tai varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämän yleisen tuen tulkitsemis- ja avustamispalvelun hallintopäätöksen pohjalta.

Kuntalisän maksamisen ehtona on, että palveluntuottaja perii tukea tarvitsevista lapsista enintään saman asiakasmaksun kuin muista toimipaikassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista eikä tukemisesta saa periä lisämaksuja.

Lisäksi lautakunnalle tuodaan ensimmäisen vuoden jälkeen selvitys, josta ilmenee millaista tukea yksityisissä päiväkodeissa on järjestetty, kuinka paljon ja kenen toimesta sekä tieto mikäli yksityinen päiväkotiei ole pystynyt järjestämään lapsen tarvitsemaa tukea.

Selostus

Varhaiskasvatuslaki ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet muuttuvat 1.8.2022 alkaen. Uusi laki velvoittaa yksityistä varhaiskasvatusta samalla tavalla kuin kunnallista varhaiskasvatusta. Laissa on määritelty aiempaa tarkemmin lapsen tukeminen varhaiskasvatuksessa. Lapsen on saatava tarvitsemansa tuki osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa heti tuen

tarpeen ilmettyä. Lapselle annettavan tuen muodot voivat olla pedagogisia, rakenteellisia ja hoidollisia.

Lapselle annettava tuki jakautuu kolmeen tasoon: yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Tehostetusta ja erityisestä tuesta on tehtävä hallintopäätös. Lisäksi hallintopäätös on tehtävä avustamis- ja tulkitsemispalveluista yleisessä tuessa. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa hallintopäätöksen tekee palveluntuottajan esityksestä varhaiskasvatuksen toimipaikan sijaintikunta.

Tällä hetkellä yksityisen hoidon tuella toimivat päiväkodit voivat saada puhelinkonsultaatiota varhaiskasvatuksen erityisopettajalta. Espoon yksityisen hoidon tuen päiväkodeissa järjestetyssä lakisääteisessä esiopetuksessa oleville tukea tarvitseville lapsille järjestetään heidän tarvitsemansa tuki osana esiopetusta kaupungin toimesta jo tällä hetkellä. Espoon kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu tuen tarpeen arviointiin ja järjestämiseen. Yksityisen hoidon tuella toteutetussa varhaiskasvatuksessa tukea tarvitsevien lasten määrä on alle viisi lasta.

Esitys lapsen tuen kuntalisistä

Ennen lakiuudistusta on ollut käytäntönä, että laajempaa tukea tarvitsevat lapset ohjataan kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Lakiuudistuksen myötä tukea tarvitsevien lasten määrän yksityisen hoidon tuella toimivissa yksiköissä arvioidaan kasvavan ja osa tukea tarvitsevista lapsista tulee tarvitsemaan myös rakenteellisia, taloudellista lisäresurssia edellyttäviä tukitoimia. Lasten tukemiseen liittyvien kustannusten kompensointi yksityisille palveluntuottajille perustuu kuntien harkintaan.

Kasvun ja oppimisen lautakunnalle esitetään, että Espoossa otetaan 1.8.2022 alkaen käyttöön lasten tukemisen kuntalisät yksityisen hoidon tuella järjestettyyn varhaiskasvatukseen.

Lapsen tuen tarpeen arviointi ja tuen valmistelu tehdään yhteistyössä perheen, palveluntuottajan ja Espoon kaupungin edustajan kanssa. Hallintopäätöksen tuesta tekee varhaiskasvatuksen aluepäällikkö. Päätös on lapsikohtainen ja sen pohjalta palveluntuottaja voi tarvittaessa hakea yksityisen hoidon tuen kuntalisää lapsen tuen järjestämiseen.

Kuntalisän euromääräksi esitetään seuraavaa:

	taso 1	taso 2	taso 3
- alle 3-vuotias tukea tarvitseva lapsi	500 e/kk	1000 e/kk	2000 e/kk
- 3 vuotta täyttänyt tukea tarvitseva lapsi	350 e/kk	700 e/kk	1400 e/kk

Mikäli lapsen päivittäinen varhaiskasvatusaika on enintään 4 tuntia, tai viikoittainen varhaiskasvatusaika enintään 20 tuntia, tai lapsi on yksityisessä päiväkodissa ainoastaan esiopetuksessa, kuntalisän määrä on puolet tason mukaisesta kuntalisästä.

Lapsesta maksettavan kuntalisän taso määritellään palveluntuottajan hakemuksen ja lapsen tehostetun tai erityisen tuen hallintopäätöksen tai varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämän yleisen tuen tulkitsemis- ja avustamispalvelun hallintopäätöksen pohjalta.

Yksityisen hoidon tuella toimivat palveluntuottajat voivat hinnoitella varhaiskasvatuksesta perittävät maksut oman harkintansa mukaan. Palveluntuottajien asiakkailta perimä maksuosuus on yleensä vähintään sama kuin kunnallisen varhaiskasvatuksen enimmäismaksu (1.8.2022 alkaen 295 e/kk). Lisäksi palveluntuottajilla voi olla erilaisia lisämaksuja. Lasten tukeminen on uuden lain mukaan aiempaa vahvemmin kaikkien varhaiskasvatuspalveluja tarjoavien toimijoiden tehtävä ja osa normaalia varhaiskasvatustoimintaa. Esitetyllä kuntalisällä korvataan palveluntuottajalle lapsen tukemiseen liittyviä kustannuksia. Niitä ei voi sen lisäksi periä asiakkailta. Siksi kuntalisän maksamisen ehdoksi esitetään, että palveluntuottaja perii tukea tarvitsevista lapsista enintään saman asiakasmaksun kuin muista toimipaikassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista eikä tukemisesta saa periä perheiltä lisämaksuja.

Yksityisen hoidon tuen lasten tukemisen kuntalisäesitys perustuu palveluntuottajille Espoon kaupungin tällä hetkellä maksamiin lakisääteiseen hoitorahaan ja päiväkodeille ja ryhmäperhepäivähoidolle maksettaviin kuntalisiin.

Yksityinen päiväkotij ja ryhmäp.päiväkotij	Lakisääteinen hoitoraha, euroa	Espoo-lisä hoitorahaan, euroa	Yhteensä, euroa
alle 3-vuotias lapsi	178,32	680,00	858,32
3 v täyttänyt lapsi	178,32	470,00	648,32

Espoo maksaa yksityisen hoidon tukea esimerkiksi 3 vuotta täyttäneestä lapsesta yhteensä vähintään 648,32 e/kk. Lapsen tukemisen kuntalisä tasolla 2 on esityksen mukaan tämä euromäärä pyöristettynä ylöspäin seuraavaan sataan euroon (=700 e). Siten Espoo maksaisi lapsesta palveluntuottajalle yhteensä 1348,32 euroa (648,32 e + 700 e). Tason 3 kuntalisä on 2 x tason 2 kuntalisä ja tason 1 kuntalisä puolet tason 2 kuntalisästä. Kuntalisät alle 3-vuotiaan lapsen tukemiseen ovat suurempia, jotta tukemisessa voidaan ottaa huomioon alle 3-vuotiaiden lasten pienempi suhdeluku suhteessa henkilöstön määrään. Lisäksi palveluntuottaja perii perheeltä lapsen varhaiskasvatuksesta oman hinnoittelunsa mukaisen asiakasmaksun.

Lasten tukemisen mahdollisuudet ovat moninaisia. Lapselle annettavan tuen muodot voivat olla pedagogisia, rakenteellisia ja hoidollisia eivätkä ne aina edellytä lisäresursseja. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa tukea tarvitsevien lasten määrä on ollut alhainen. Lakiuudistuksen myötä se tulee lisääntymään, mutta toistaiseksi on haastavaa arvioida, millaisia tukitoimia tarvitsevia lapsia sijoittuu yksityisen hoidon tuella toimiviin yksiköihin. Espoon varhaiskasvatus tulee jatkossa antamaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan konsultaatiotukea yksityisille palveluntuottajille myös muista kuin esiopetusikäisistä lapsista. Kuntalisiä arvioidaan tarvittavan muun muassa tilanteessa, jolloin lapsiryhmän suhdelukua eli varhaiskasvatuksessa ryhmässä olevien lasten määrää vähennetään henkilöstön määrän pysyessä samana. Se on mahdollista toteuttaa tason 2 suuruisella kuntalisällä.

Yksityiset palveluntuottajat voivat lakiuudistuksenkin jälkeen edelleen ottaa lapsia varhaiskasvatukseen oman harkintansa mukaan. Jos lapsen tuen tarve on tiedossa jo hakemisvaiheessa, merkittävän osan näistä lapsista ennakoitaan sijoittuvan kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Tuen järjestäminen edellyttää usein muun muassa monikanavaista yhteistyötä, johon on jo käytännöt kunnallisessa toiminnassa.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen käyttösunnitelmassa on varaus esitetyn tasoisten kuntalisien maksamiseen. Koska koko tuen järjestämisen muutos on uusi asia, lapsen tuen kuntalisän käyttöä ja riittävyttä tullaan seuraamaan tiiviisti elokuusta 2022 lukien.

Lapsen tukemisen kuntalisän hakemiseen, laskutukseen ja muuhun hallinnointiin liittyvät tehtävät tulevat Espoon kasvun ja oppimisen toimialan vastuulle. Kansaneläkelaitoksella ei ole mahdollisuutta eikä sopimusehtojen mukaan veloitettakaan maksaa näitä erillisiä kuntalisiä. Kela maksaa vain lakisääteiset tuet ja niihin liittyvät kuntalisät kaikille lapsille sekä tulositonnaiseen hoitolisään kohdentuvat kuntalisät.

Yksityisen hoidon tuen käyttö muissa kunnissa on vähäistä muun muassa sen vuoksi, että kunnat eivät maksa niihin kuntalisää tai kuntalisien euromääriä ei ole korotettu useaan vuoteen. Tällä järjestelyllä asiakkaita suunnataan käyttämään palveluseteliä tai kunnan omaa toimintaa.

Lähikunnista vain Helsingissä yksityisen hoidon tuki on aktiivisemmin käytössä. Helsingissä ei ole käytössä palveluseteliä eikä varhaiskasvatuspalveluja hankita ostopalveluna. Helsingissä lasten tuen järjestämisen korvaaminen yksityisille palveluntuottajille on valmisteilla. Lautakunnalle tiedotetaan Helsingin ja mahdollisista muiden lähikuntien tuen ratkaisuksista, mikäli niistä on päätetty kasvun ja oppimisen lautakunnan kokoukseen mennessä.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi